

Hrad Český Šternberk

257 26 Český Šternberk 1

TISKOVÁ ZPRÁVA, 9. 8. 2023

Sto naplněných let Zdeňka Sternberga

Sto let od narození Zdeňka Sternberga – šlechtice, občana a hospodáře – uplyne 15. srpna 2023. Jeho mimořádná osobnost je dosud ve společnosti živá a inspirující, vždyť odešel před pouhými dvěma lety a zanechal za sebou nejen mravní étos a zkušenosti z pohnutého života, ale také vzpomínky na svou vlídnost a smysl pro humor. Na hradě Český Šternberk, který byl jeho domovem, si jeho výročí připomeneme.

Ne každý dostane příležitost prožít téměř sto let a ještě méně lidí dokáže svůj čas prožít a využít tak plně jako Zdeněk Sternberg. Jeho osobnost formovalo dětství v rodině potomků starobylého českého rodu – přísní i laskaví rodiče, kteří svých devět dětí vedli k pokoře, slušnosti a víře. Díky tomuto pevnému ukotvení zvládl projít nejen radostnými, ale také temnějšími peripetemi svého života, které se dost často kryjí s temnějšími kapitolami z české historie 20. století.

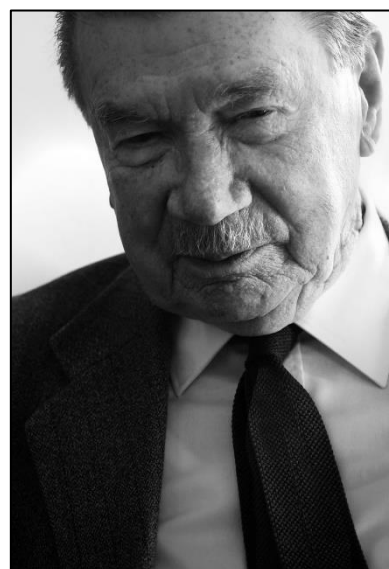

foto Pavel Radosta, 2012

V československé společnosti na sklonku léta 1945 ještě doznívala euforie z konce světové války, ale jméno Sternberg už se nemohlo objevit mezi studenty státem protežované zemědělské univerzity. Zapsal se tedy ke studiu práv, ale přestože všechny předepsané zkoušky absolvoval, nebylo mu dovoleno odpromovat. To už je rok 1950 a Zdeněk Sternberg zjišťuje, že nejpříhodnější způsob, jak se schovat před státní bezpečností, která odhalovala jeho ilegální převaděčskou činnost, je povinná vojenská služba. Ve stejné době, kdy na milimetr ostříhaný vysoký mladík rukuje do čsl. armády, ovšem vznikají Pomocné technické prapory určené pro převýchovu politicky nespolehlivých branců. A tak stejným rozkazem, který oceňoval Sternbergovu střeleckou zručnost, je tentýž poslán k útvaru PTP, kde nesměl sloužit se zbraní.

Ani pět let tvrdé dřiny v karvinských dolech a následně dvanáctiletá práce kulisáka v Hudebním divadle v Karlíně ho nepoznamenala tolik jako brutální nátlak StB, která ho v polovině 60. let nutila ke spolupráci. Po srpnu 1968 tak využil platné výjezdní doložky a odešel s rodinou do emigrace. Nejen že se potřeboval svobodně nadýchnout, ale chtěl dát svému synovi lepší budoucnost. V Rakousku se z pomocné kancelářské síly vypracoval

+420 317 855 101

info@hradceskysternberk.cz

www.hradceskysternberk.cz

Hrad Český Šternberk

257 26 Český Šternberk 1

na zástupce ředitele potravinářského koncernu. Když koncem roku 1988 odcházel do penze, představoval si, že bude obyčejným rakouským důchodcem.

Restituční zákon z roku 1991 mu však nedovolil užít si důchodu a udělal z něj podnikatele v zemědělství a cestovním ruchu, protože se začal starat o rodové hospodářství včetně hradu v Českém Šternberku. Sám sebe označoval jako hospodáře a neměl ambice majetek hromadit, ale spravovat ho, zhodnocovat a zvelebovat, aby na další generaci přešel v mnohem lepším stavu, než v jakém ho sám získal. Věnoval tomu posledních bezmála třicet svého života, které už prožil doma na hradě Český Šternberk.

Zdeněk Sternberg měl hrad velice rád. Říkal, že výhled dolů do údolí na řeku Sázavu nikdy nezevšední. Na hradě zase neomrzí připomínání si jeho osobnosti. Už v červenci o něm bylo mnoho řečeno při natáčení podcastu Přepište dějiny. Tradiční Hradozámecká noc 26. srpna se odehraje právě před sto lety, tedy v létě 1923, kdy se dědic rodového panství narodil, o čemž bude při večerních kostýmovaných prohlídkách návštěvníkům vyprávět jeho babička Karolina hraběnka Sternbergová.

Historii hradu (z)a života Zdeňka Sternberga přiblíží také hrané kostýmované prohlídky 21. a 22. října. V každé místnosti prohlídkové trasy se odehrají scény ze života Sternbergů i samotné památky od konce habsburské monarchie po 21. století. Prosincové adventní prohlídky pak přiblíží, jak rodina na hradě prožívala advent a slavila Vánoce v době dětství Zdeňka Sternberga, tedy za první republiky.

Mimořádnou událost ale chystáme přímo na výročí, tedy úterý 15. srpna 2023, kdy na našich sociálních sítích budeme po celý den připomínat různé aspekty života a osobnosti Zdeňka Sternberga, ať už ty, jež jsou v obecném povědomí, tak také ty méně známé – třeba jeho zálibu ve fotografování, kterému se pod vedením svého otce věnoval od dětství. Už tehdy ale raději fotografoval přírodu než lidi.

životopis

Zdeněk Sternberg (15. 8. 1923 – 19. 1. 2021) byl potomkem významného českého hraběcího rodu Sternbergů, jehož kořeny sahají až do 12. století. Mezi jeho předky patří i slovatný přírodovědec Kašpar Maria hrabě ze Sternberga, který v roce 1818 spoluzakládal Národní muzeum v Praze.

Narodil se jako druhé z devíti dětí Jiřího hraběte Sternberga a jeho manželky Kunhuty hraběnky Mensdorff-Pouilly. Na gymnáziu maturoval během druhé světové války a po znovuotevření vysokých škol studoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, ovšem z politických důvodů nebyl připuštěn k promoci. Po roce 1948 pomohl několika lidem,

+420 317 855 101

info@hradceskysternberk.cz

www.hradceskysternberk.cz

Hrad Český Šternberk

257 26 Český Šternberk 1

včetně svých dvou bratrů, ilegálně přejít hranice. Pět let strávil jako horník v karvinských dolech, z toho dva roky jako příslušník PTP – Pomocných technických praporů. Od roku 1956 pracoval jako kulisák v Karlínském hudebním divadle, a to až do své emigrace v roce 1968. Ve vídeňském exilu se postupně vypracoval až na zástupce ředitele potravinářského koncernu.

Po sametové revoluci se vrátil do Československa, kde v roce 1992 restituoval rodový majetek včetně starobylého hradu Český Šternberk, který po dalších téměř třicet let rekonstruoval a zveleboval a na kterém po zbytek života bydlel se svou manželkou Alžbětou, rozenou Hrubou z Gelenj (28. 2. 1929 – 6. 2. 2021), s níž se oženil v roce 1955. Pohřbeni jsou ve sternberské hrobce ve Stupně u Radnic. Správu sternberského hospodářství v Posázaví a na Rokycansku převzal jejich syn Filip (*1956), který je právníkem a žije střídavě v Rakousku a v Česku.

Zdeněk Sternberg byl výjimečným člověkem a velkou osobností s morálními hodnotami, kterými přirozeně ovlivňoval své okolí. Velice si vážil práce svých zaměstnanců a snažil se nejen dobře obhospodařovat rodový majetek, ale také – stejně jako generace jeho předků – cítil odpovědnost za prostředí, ve kterém žije a pracuje. Podporoval nejrůznější charitativní a neziskové organizace, místní spolky a byl také neoficiálním patronem několika kostelů. V roce 2005 mu prezident republiky udělil medaili Za zásluhy. Roku 2020 vyšlo nové vydání jeho knihy Sokolnictví – příručky o lovu s dravými ptáky, která byla napsána a vydána na sklonku 60. let, ale už se nesměla dostat ke čtenářům.

Odkazy na medailony, dokumenty ap.

- ❖ ČRo Vltava – cyklus Osudy, 2011
 - <https://vltava.rozhlas.cz/osudy-zdenka-sternberga-poslechnete-si-vzpominani-doyena-ceskeho-hrabeciho-rodu-8407802>
- ❖ Česká televize – cyklus GEN, 2017
 - <https://www.ceskatelevize.cz/porady/874586-gen/216562261300003/>
- ❖ Česká televize – cyklus Modrá krev – Sternbergové, 2017
 - <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11453913494-modra-krev/415235100131001/>
- ❖ Česká televize – cyklus Vzkaz, 2008
 - <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10160488386-vzkaz/208452801410007/>
- ❖ ČRo – Martin Groman, Tomáš Černý: Seriozní podnik. Dokument o Zdeňku Sternbergovi, 2010
 - <https://dvojka.rozhlas.cz/zemrel-potomek-hrabeciho-rodu-zdenek-sternberg-o-svem-zivote-mluvil-s-noblesou-7484117>
- ❖ Paměť národa – portrét pamětníka, 2015 a 2017
 - <https://www.pametnaroda.cz/cs/sternberg-zdenek-1923>

Hrad Český Šternberk

257 26 Český Šternberk 1

Kontakt pro média

Zuzana Míková, kastelánka

e-mail: info@hradceskysternberk.cz

tel.: 606 762 308